

RIIGIKOGU

IV koosseis

VI istungjärk.

119. koosolek.

17. veebruaril 1931.

Sisu:

1. Päevakorra täiendamine.
2. Teatamine muudatustest Riigikogu koosseisus.
3. Riigi majandusnõukogu ja komisjonide täiendavad valimised.
4. Vabariigi Valitsuse deklaratsioon.
5. Riigimaade põliseks tarvitamiseks ja omanduseks andmise seaduse muutmise seadus — R. Kuris'e, J. Fuks'i ja J. Saare ettepanek.
6. Sadamamaksude seadus — redaktsioon.
7. Tolliseadustiku muutmise seadus — redaktsioon.
8. Eesti Vabariigi 1925. a. eelarve täitmise ja kassa aruande ning riigikassa bilansi kinnitamise seadus — I lugemisel.
9. Eesti Vabariigi 1926. a. jaanuari-, veebruari- ja märtsikuu kulude, tulude ning kassa aruande ja riigikassa bilansi kinnitamise seadus — I lugemisel.
10. Lootsiasjanduse seadus — I lugemisel.
11. Tollipõhitariifide muutmise ja täiendamise seadus — II lugemisel.
12. Välisriikide diplomaatiliste esinduste kinnisvarade riigi- ja omavalitsusemaksudest vabastamise seadus — II lugemisel.
13. Riigikogu ankeetkomisjoni seadus — II lugemisel.

Koosoleku avab teine abiesimees **R. Penno** kell 17.20 min.

Sekretäri kohal sekretär **A. Schulbach**.

1. Päevakorra täiendamine.

Päevakorda täiendatakse:
1) A. Tõllasepa (rhv) ettepanekul 1. punktiga — riigi majandusnõukogu ja komisjonide täiendavad valimised; 2) juhatusel ettepanekul 2. punktiga — Vabariigi Valitsuse deklaratsioon.

2. Teatamine muudatustest Riigikogu koosseisus.

Sekretär: Riigikogust on tagasi astunud 16. veebruaril 1931 Aleksander Paulus — rahvaerakonna Pärnumaa valimisringkonna nimekirja järgi. Riigikogu toist on osa võtma kutsunud Hugo Kukke.

3. Riigi majandusnõukogu ja komisjonide täiendavad valimised.

Valitakse:
riigi majandusnõukokku J. Tõnisson'i asemele J. Sihver (rhv);
rahaasjanduse komisjoni K. Baars'i asemele A. Anderkopp (töer);
rahaasjanduse komisjoni laiendatud koosseisu J. Vestholm'i asemele O. Liigand (rhv);
üldkomisjoni O. Liigand'i asemele H. Kukke (rhv);
maakomisjoni O. Liigand (rhv, Riigikogust tagasiastunud A. Pauluse asemele);
riigikaitse komisjoni J. Tõnisson'i asemele J. Sihver (rhv);
väliskomisjoni Th. Tallmeisteri asemele O. Strandman (töer) ja J. Tõnisson'i asemele J. Vestholm (rhv);
koosseisu komisjoni H. Kukke (rhv, Riigikogust tagasiastunud A. Pauluse asemele);
riigi majapidamise aruande komisjoni H. Kukke (rhv, Riigikogust tagasiastunud A. Pauluse asemele).

4. Vabariigi Valitsuse deklaratsioon.

Riigivanem K. Päts: Lugupeetud Riigikogu liikmed! Vabariigi Valitsuse poolt oleks mul Vabariigi Valitsuse tegevuse kohta järgmist ette anda:

Arvestades seda, et praeguse Riigikogu tegevus lõpeb juba tuleval kevadel, et selle lühikese aja jooksul Riigikogus tuleb vastu võtta kaks eelarvet ja et ühenduses sellega ka valitsusele kuigi palju aega ei jää suuremate uuenduste läbiviimiseks koos Riigikoguga, tahab valitsus oma deklaratsioonis kõigepealt ära tähendada need üldised põhijooned, mis ta oma tegevuse aluseks seab, peaaesjalikult meie raske majandusliku seisukorra lahendamisel.

Valitsus tahab kõigil majandusealadel teostada aktiivset politikat.

Et see võimalik oleks, tuleb muretseda kiiremas korras kindel ülevaade selle kohta, mis meie ise valmistame ja mis meie senini teistest maadest oleme sisse vedanud.

Nende andmete põhjal tuleb asjatundjate ja seltskondlike organisatsioonide osavõttel välja töötada kindel programm abinõude ja edenemissuundade leidmiseks kõigi majandusealade tarvis.

Maksustamisreformi kiire teostamine, tingimusel, et senine maksukoorem ei tõuseks.

Kindel kokkuhoiupolitika riigi ja omavalitsuse majapidamises.

Riigi valitsemisasutiste lahushoidmine puhtmajanduslikkudest riigiettevõtetest, püüdes seada viimaseid ühisele alusele eraettevõtetega. Riigi majanduslikkude ettevõtete alal piirduda nendega, mis üldhuides tarvilikud.

Riigi väljaminekuid kõigil aladel piirata, hoidudes igasuguste mittehädatarvilikkude väljaminekute eest. Ka omavalitsustelt nõuda praegusel raskel ajal igasuguste mittehädavajalikkude kulutuste ärajätmist, mõjutades seda abinõudega, mis valitsusel omavalitsuste suhtes olemas.

Väliskaubanduse bilansi tasakaalustamine.

Stabiilne tollipolitika, mis takistaks liigset ning kahjulikku sisseveo ülekaalu. Igakülgne välisturgude tundmaõppimine ja ärakasutamine meie kaupade mahutamiseks. Kaubalepingute tagajärgede kindel kontrollimine ja nende lepingute teostamine meie majanduslikkudele huvidele vastavalt. Meie välisesinduste tegevuse juhtimise ka meie majandusehuvide kaitse seisukohalt ja selleks kindlate eeskirjade andmine.

Põllumajanduse kaitse arendamine ja põllusaaduste turgede kindlustamine.

Põllumajanduse kaitseabinõude arendamine, sellejuures juhtnööriks võttes, et meie põllumehele kindlustada tema saaduste tootmise kulud.

Piirituse tehnilistel otstarvetel kasutamise edendamine ja selle väljaveo soodustamiseks välisriikidesse koos nende valitustega abinõude leidmine.

Põllumajanduslikkude laenude ümberkorraldamine pikaajalisteks ja odavaprotsendilisteks.

Lühiajaliste ja kõrgeprotsendiliste laenude koorem on see, mis praegu meie põllumajandust eriti rõhub. Siin tuleb kõige kiiremalt abinõusid leida, et üldist kokkuvarisemist ära hoida. Riiklikkude asutiste tegevuse kõrval tuleb selles sihis luua ka põllumeeste eneste omaabi-asutisi ja toetada nende tegevust. Üheks niisuguseks omaabikorralduseks oleks endiste mõisnikkude maakrediitseltside uuesti elustamine, muutes need põllupidajate vastastikusel alusel töötavateks pikalaenuasutisteks. Selle ülesande täitmist peab valitsus üheks kiirematest. Kui rahvusvahelise maakrediitpanga asutamise järel sealt odava

krediidi saamine võimalikuks muutub, kohe samme astuda, et ka meie põllumajanduse tervendamiseks sealt laenu saada. Seda laenu tuleks kasutada iust selleks, et põllumajanduse lühiajalisi laenusid muuta odavamateks pikaajalisteks, mis ühtlasi aitaks parandada meie rahaasutiste seisukorda.

Põllutöö ja teiste kutsete esinduse loomine.

Et seda küsimust surnudpunktilt edasi nihutada, kavatakse valitsus lähemal ajal Riigikogule esitada seaduseelnõu, millega ellu kutsutakse laialisel alusel valitud põllumeeste esindajate kogu, kellel oleks ülesandeks põllumeeste voolude soovisid läbi kaaludes kokku seada ja valitsusele esitada avalik-õigusliku põllutöökoja eelnõu. Ka teiste kutsete soovidele vastu tulles tahab valitsus luua korraldusi, et kutseesinduste loomisel põhjendatud soovid täitmist leiaksid. Tuleksid ettevalmistusele tööliste, arstide ja inseneride kutseesinduste korralduste kavad.

Elujõuetutele majapidamistele juurdelõigete andmine ja maareformilõpuleviimise kiirendamine.

Lahendada kõigepealt praegu elujõuetute väikekohtade juurdelõigete küsimus ja viia lõpule riigi-renditalude ja popsi-kohtade korraldamine.

Kiirendada asundusetalude müüki ja nende kinnistamist, nii et need tööd võiksid lõpule jõuda lähema paari aasta jooksul.

Maakorralduse läbiviimise hõlbustamiseks maksma panna maakorraldus-ühingute asutamise seadus. Jätkata asundustegevuse arendamist vastavalt praeguse aja põllumajanduse nõuetele.

Arendada maatööliste ja käsitööliste kohtade asutamist kavakindla plaani järgi.

Esitada Riigikogule asunduseseaduse eelnõu.

Tööstuse ratsionaliseerimine.

Välja töötada kava, kuidas Pikalaenu Panga kätte kogunenud vabrikuid kiires korras ja otstarbekohaselt likvideerida. Tööstusesse kapitali investeerimisele, mida turunõuete kohaselt raske põhjendada, piirid panna nii valitsemisabinõudega kui ka krediidi kitsendamisega. Revideerimisele võtta praegune tööstusettevõtete asutamise kord vastavalt meie rahvamajanduse huvidele.

Elujõuliste tööstusettevõtete majandusepoliitiline kaitse olgu teadlik ja kavakindel.

Riigi majandusepoliitiline kaitse üksikutele tööstusealadele peab ühendatud

olema selle ala ettevõtete töötamisviiside ajanõuete kõrgusele tõstmisega.

Riiklikkude rahaasutiste suuremaid krediite kasutatavate ettevõtete kohta peab olema neil rahaasutistel igal hetkel selge ülevaade nende varandusliku seisukorra ja töötamise väljavaadete suhtes.

Tööstuse alal normeerida ja lahendada vahekordi ettevõtjate ja tööliste vahel, silmas pidades vajadust edukaks koostööks ja elava tööjõu kaitseks saaduste valmistamisel. Selles sihis uuendatud kujul maksma panna ka töölisvanemate seadus.

Tooresainete ja poolproduktide tollimäärad kiire korras seal revideerimisele võtta, kus nad kodumaa tööstuse ja põllumajanduse edenemist takistavad.

Tööstuse igakülgseks ratsionaliseerimiseks tuleb valitsusasutiste ja vastavate majandusealade esindajate koostöötamisele anda kindel suund ning alus.

Selgitamisele võtta meie vee- ja muude loodusejõudude kasutamine üldise elektrifitseerimise sihis, valmistada selleks tarvilikud kavad, kiiremas korras selgusele jõuda Narva kose veejõu kasutamise asjus ja avalik-õiguslikul alusel ellu kutsuda Eesti jõukomitee.

Töövõimaluste leidmine.

Teostada kindlamat välistellimiste kontrolli. Krediidasutiste koostööd tarvitada kodumaa tellimiste kasuks. Suuremate riiklikkude ja omavalitsuste tööde otstarbekohane jaotamine, meie aastaagu ja töö hooaegu arvesse võttes. Töötute ja nende tööalade kohta andmete kogumine.

Tööpuuduse kaotamiseks ja töötute toetamiseks püsivate korralduste loomine.

Asundusekohtade korraldamine nende töötute tööjõu ärakasutamiseks, kes ise tahavad sinna asuda.

Mereasjanduse edendamise ja kala-püügi korraldamise abil püüda võimaldada rannaäärsetele elanikkudele avaramaid tööleidmise võimalusi, silmas pidades sellejuures ka Peipsi rannakülade tööpuudust ja sellest tekkivat häda.

Tööpuuduse vastu võitlemiseks ja töö ratsionaliseerimiseks kindel seaduslik kuju anda kaheksatunnilisele tööpäevale tööstuses.

Töövõimaluste muretsemiseks ja töötute arvu vähendamiseks ligem koostöö luua riigiasutiste ja omavalitsuste vahel.

Krediidiolude tervendamine.

Uue krediitiseaduse maksmapanemine. Krediidasutiste organisatsiooni ja tegevuse ratsionaliseerimiseks vastava kava väljatöötamine ja selle teostamine Majanduseministeeriumi järelevalvel. Eesti Panga ja Pikalaenu Panga kaastegevusel protsendimäärade alandamine ja liigprot-

sentide võtmise vastu kindlamate abinõude tarvitusele võtmine. Krediidi kasutamisel pankades krediidi otstarbekohasust arvestada nende põhijoonte järgi, mida on soovitatud võtta juhtnõuiks pankade keskesinduse ja Majanduseministeeriumi koostöötamisel.

Omaavalitsuse reform.

Omaavalitsuse seaduste väljatöötamise alal on valitsus oma eelkäijalt pärinud vallaseaduse eelnõu. Selle ja maaomavalitsusseaduse eelnõu esitamine sõltub lõpliku seisukoha võtmisest maaavalitsuse olemasolu küsimuses.

Valitsus tahab jätkata omavalitsuste arvepidamise asjaajamise korraldamist.

Haridus- ja kultuurielu korraldamine riigi majandusliku kandevõime kohaselt.

Üldjoontes peab meie haridusepolitiika sihiks ikka jääma see eesmärk, et haridus oleks kõigile kättesaadav. Seda eesmärki tuleb aga teostada nii, et see meie rahva kandejõudu ei ületaks. Elunõuetele vastavaid oskusi ja teadmisi tuleb anda kutsekoolide otstarbekohase võrgu abil. Kõrgema tehnilise hariduse korraldamise küsimus tuleb lõplikult lahendada.

Kokkuhoiu sihis tuleb lõplikult kindlaks teha, kui palju ja missuguseid kunstiopeasutisi tuleb riigi toetusel üleval pidada.

Üksikute ministeeriumide tööaladelt arvab Vabariigi Valitsus ära tähendada järgmist:

Välispolitiika alal tahab valitsus alati silmas pidada, et oma rahvusvahelist seisukorda kindlustab Eesti kõige paremini, kui ta üldise rahu mõtte teenistuses seistes oskab järjest rohkem võita vabade rahvaste lugupidamist ja sümpaatiat.

Selles teadmises tahab Vabariigi Valitsus ära kasutada kõiki võimalusi, et tihedamas ühenduses Rahvaste Liiduga alaliselt süvendada sõbralikku vahekorda tõsise vastastikkuse vaimus kõigi riikidega.

Praegusel silmapilgul, mil üldise majandusliku kitsikuse surve lasub ka meie maal ja rahval, tahab valitsus erilist rõhku panna vabariigi majanduslikkude suhete elustamisele teiste rahvastega.

Riigikaitse alal tahab Vabariigi Valitsus algatada ümberkorraldusi eesmärgiga vähendada väljaminekuid meie olukorras mõeldava miinimumini, säästes seega summasid ajanõuetele vastavate relvade ning muude kaitsevahendite soetamiseks. Sellejuures Vabariigi Valitsuse üldiseks sihiks on tegelikke riigikaitse vajadusi kooskõlastada riigi majandusliku kandejõuga.

Kohtu- ja siseministeeriumi jooksvate tööde alalt oleks Riigikogule teatada järgmist:

Administratsiooni alal tuleb energiliselt käsitleda kõiki abinõusid riigile kahjuliku teotsemise ärahoidmiseks, eriti piirituse sala-sisseveo alal.

Seaduste kodifitseerimise alal on tööd käimas maksvate veneaegsete seaduste eestistamiseks. Need, mis ei vaja muudatusi, on tõlkimisel ja kavatsetakse avaldada trükis eriväljaannetena, kuna seadused, mis vajavad suuremaid muudatusi, on vastavates komisjonides läbivaatamisel kohtutegelaste osavõttel, mille järel nad esitatakse Riigikogule. Viimastest seadustest oleks nimetada kohtuasutiste korralduse seadus, tsiviil- ja kriminaalprotsess, tsiviilseadustik, distsiplinaarseadustik ja nende elluviimise seadused. Mereseaduste ümbertöötamine jätkub.

Teedeministeeriumi alalt oleks ära tähendada järgmised ülesanded:

Valitsus kavatseb riikliku ehitustegevuse ratsionaliseerimiseks jätkata selle kui ka tehnilise järelevalve koondamist Teedeministeeriumi juurde.

Et võiks teostada linnade ja teiste asulate otstarbekohast planeerimist ja väljaehitamist, kavatseb valitsus uuendada ehitusseadust.

Tunnustades ühendusvahendite paremat korraldust riigi esimesejärguliseks ülesandeks, tahab valitsus edasi arendada eriti maanteede korraldamist, hoolimata majanduslikkudest raskustest.

Pooleliolevate raudteede ehitamise tahab valitsus viia kiirelt lõpule.

Riigi raudteed peavad olema komertspõhimõtetel juhitavaks ühendusvahendiks. Valitsus püüab leida abinõusid raudteede tehnilise olukorra ja tulukuse tõstmiseks.

Valitsus peab silmas ka teiste liikumisabinõude arendamist rahvamajanduse huvides, kooskõlastades jõuvankrite liikumist raudteede ja laevade omaga.

Valitsus tahab jätkata töid maa postilolude parandamiseks, samuti telefonivõrgu ajakohaseks arendamiseks, pidades silmas maal kõnepunktide, kaugeühenduste ja agentuuride võrgu laiendamist.

Veeteede korraldamisel jätkab valitsus sisevete korraldamise ja Peipsi veepinna alandamise töid.

Eesti saaduste välismaadele turustamise hõlbustamiseks tahab valitsus leida abinõusid laevavahenduse parandamiseks.

Põllutööministeeriumi alalt oleksid ära tähendada järgmised jooksvad tööd:

Arvestades seda, et meie põllumajandus suurel määral on olnud põllumajandustoodete väljaveost, on vaja jätkata välis-turgude kindlustamise tööd meie kaupadele. Selleks tuleb tõsta meie eksportkauba kvaliteeti ning edendada standardiseerimist käsikäes väljaveo kontrolli süvendamisega.

Vahetalituskulude vähendamiseks on vaja põllumajandussaaduste müügi alal plaanikindlalt organiseerida kauba vahendit minekut valmistaja käest tarvitaja kätte.

Põllumajanduslik kutseharidus tuleb teha kättesaadavaks ja tegelikkudele elu-nõuetele vastavaks.

Ühenduses maareformi lõpuleviimisega likvideerida Riigimaade amet, selle ülesanded ülejäänud riigimaade valitsemise alal pannes metsaametkonna peale.

Lahendada vahekord võõrandatud maade endiste omanikkudega — kogudustega.

Lõpetada üldine kinnisvarade hindamine maal ja võimalikult kohe maksma panna uued õiglasemad hindad.

Arvesse võttes metsamajanduse tähtsust meie majandusel, jätkatakse selle arendamist nii riigi- kui ka eramajapidamises ja esitatakse meie oludele vastav uus metsaseadus.

Vabariigi Valitsus ei taha selle kavaga, milles ta oma tegevuse piirjooned ära tähendanud, sugugi öelda, et selles elu nõuetel täiendusi või muudatusi ei või ette tulla. Vastupidi, valitsus tahab alati elu-nõudeid silmas pidada ja oma tegevust nendele kohandada. Valitsus ei taha ka tähelepanemata jätta kõike seda, mis ta tegevuse kohta vastasrinna poolt ette tuuakse, vaid vastasrinna arvustustest, kui need üldjoontes valitsuse tegevusekava piiridesse mahuvad, kõike ära kasutada, mis selleks kaasa aitab, et ühisel jõul välja aidata meie maad ja rahvast raskest majanduslikust seisukorrast, et asetada meie inimeste rinda kindlusetunnet ja tõsta lugupidamist riigiasutiste töö vastu.

J. Loosalu (as): Teen ettepaneku, avada läbirääkimised Vabariigi Valitsuse deklaratsiooni kohta Riigikogu ühel lähemal koosolekul.

Ettepanek võetakse vastu.

5. Riigimaade põliseks tarvitamiseks ja omanduseks andmise seaduse muutmise seadus — R. Kuris'e, J. Fuks'i ja J. Saare ettepanek.

R. Kuris'e (as) ettepanekul antakse seaduseelnõu maakomisjoni.

6. Sadamamaksude seadus — redaktsioon.

Redaktsiooni komisjoni aruandja K. Freiberg.

Seaduse lõpuredaktsioon võetakse vastu.

7. Tolliseadustiku muutmise seadus — redaktsioon.

Redaktsiooni komisjoni aruandja K. Freiberg.

Seaduse lõpuredaktsioon võetakse vastu.

8. Eesti Vabariigi 1925. a. eelarve täitmise ja kassa aruande ning riigikassa bilansi kinnitamise seadus — I lugemisel.

Riigi majapidamise aruande komisjoni aruandja O. Kask: Riigi majapidamise aruande komisjon tegi valitsuse poolt esitatud seaduseelnõu § 5 järgmised muudatused: 1) jättis välja kassa aruandest väärtpaberid, põhjusel, et need väärtpaberid pole puhasraha; 2) võttis üles § 5-dasse B osana riigikassa bilansi kinnitamise. Vastavalt esimesele muudatusele kujuneb riigi 1925. a. kassa aruanne järgmiselt. Kassa saldo 1. jaanuaril 1925. a. Jooksev arve Eesti Pangas Mk. 114.236.195.50. Laen kullas Eesti Pangale Mk. 759.109.452.— Välisvaluuta Mk. 1.968.420.190.50. Riigiasutuste kassades Mk. 55.325.149.— Seega kokku Mk. 2.897.090.987.— Eelarve täitmise tulud Mk. 7.664.109.961.22 j.n.e.

Kokku sissetulek Mk. 10.642.632.156.15, väljaminek sama summa suuruses.

II lugemisel igatahes kantakse kõik need paragrahvid üksikasjaliselt ette, ja sellepärast ma ei loe tarvilikuks neid siin üksikasjaliselt ette kanda.

Tähendan siin ainult veel, et valitsuse eelnõu seletuskirjas oli kassa saldodes 1. jaanuaril 1925. a. ja 31. detsembril 1925. a. näidatud „Eesti Pank“, kuid selgema ülevaate saamiseks rahaliste tagavarade kohta on see punkt jaotatud kahte liiki: jooksev arve Eesti Pangas ja laen kullas Eesti Pangale. Nende muudatuste põhjal bilansis, mis riigi majapidamise aruande komisjon tegi, kujuneb riigikassa bilanss 31. detsembril 1925. a. järgmiselt:

Aktiva.

1. Jooksev arve Eesti Pangas. 2. Laen kullas Eesti Pangale. 3. Välisvaluuta ja väärtmetallid. 4. Väärtpaberid. 5. Mitmesugused väärtused. 6. Operatsioonifondid ja kapitalid. 7. Mitmesugused asutused ja isikud — deebitorid. 8. Avansside ülejäägid riigiasutuste kassades. 9. Eelarve kor-

ras tasutavad välis- ja siselaenu. 10. Liikvele lastud emissioon ja vahetusraha. Kokku oleks bilanss aktiva osas Mk. 17.821.609.697.42. Passiva on samas summas, kusjuures aga passivas on ülejääki riigi 1925. a. eelarve täitmisest Mk. 183.012.460.93.

Riigikassa bilansis on komisjon teinud järgmisi muudatusi:

1) Selgema ülevaate saamiseks rahaliste tagavarade kohta on nimetus „Eesti Pank“ jaotatud kahte liiki, ja nimelt: jooksev arve Eesti Pangas ja laen kullas Eesti Pangale.

2) Välisvaluuta on täiendatud sõnaga: „ja väärtmetallid“ põhjusel, et vastaval arvel on peale välisvaluuta ka väärtmetallid.

3) „Operatsiooni võlad“ on ümber nimetatud otstarbekohasemalt „Operatsioonifondid ja kapitalid“.

4) „Mitmesugused asutused ja isikud“ — juurde lisatud selgituseks sõna „deebitorid“ resp. „kreeditorid“.

5) Aktivas näidatud üleminevatest summadest on eraldatud „Avansside ülejäägid riigiasutuste kassades“ põhjusel, et need kassa aruandes samuti eraldatud.

6) Passivas näidatud „Riigikassa tagavarafond“ on asendatud sõnaga „Riigi tagavarafond“ põhjusel, et riik on kreditor, mitte riigikassa. Tagavarafond koosneb riigikassa likviidsest tagavarast ja riigiasutustele väljaantud operatsioonifondidest ja kapitalidest.

7) Riigi laenu on selgema ülevaate saamiseks näidatud suuremate üksuste järgi ja nimelt välislaenu ja siselaenu, ning eraldi võetud emissioon ja vahetusraha.

Kõigi ülalnimetatud parandustega on ühinenud riigikassa ja Riigikontrolli esindajad.

Riigi majapidamise aruande komisjoni nimel teen ettepaneku,

Eesti Vabariigi 1925. a. eelarve täitmise ja kassa aruande ning riigikassa bilansi kinnitamise seaduseelnõu I lugemisel vastu võtta.

Seaduseelnõu võetakse vastu I lugemisel.

9. Eesti Vabariigi 1926. a. jaanuari, veebruari- ja märtsikuu kulude, tulude ning kassa aruande ja riigikassa bilansi kinnitamise seadus — I lugemisel.

Riigi majapidamise aruande komisjoni aruandja O. Kask: See aruanne on neil põhjustel ainult 3 kuu eest, et arvates 1. aprillist 1926 mindi üle teisele majanduseaastale. Selle 3 kuu aruande juures tegi riigi majapidamise aruande komisjon

analoogilised parandused eelmisele seaduseelnõule, nii et neid enam üksikult ette tooma ei hakka. Muudeti eelnõu § 5, kusjuures võeti üles B osana riigikassa bilansi kinnitamine. Samadel põhjustel, mis ma eelmise aruande juures ette kandsin, tehti ka riigikassa bilansi juures parandusi. Kõigis muudes paragrahvides ja summasdes riigi majapidamise aruande komisjon esitatud eelnõus parandusi ei ole teinud. Nende paranduste tõttu, mis riigi majapidamise aruande komisjon Majanduseministeeriumi ja Riigikontrolli esindajate nõusolekul tegi, jäi riigikassa bilansi aktiiva Mk. 17.976.537.862.87 peale ja passiva sama summa peale, kusjuures ülejääk riigi 1926. a. esimese kolme kuu eelarve täitmisest on Mk. 20.596.808.17. Kõik muud muudatused on analoogilised eelmise eelnõu muudatustele, ja neid ma ette kandma ei hakka. Teen ettepaneku,

Eesti Vabariigi 1926. a. jaanuari-, veebruari- ja märtsikuu kulude, tulude ning kassa aruande ja riigikassa bilansi kinnitamise seaduseelnõu I lugemisel vastu võtta.

Seaduseelnõu võetakse vastu I lugemisel.

10. Lootsiasjanduse seadus — I lugemisel.

Üldkomisjoni aruandja J. Holberg: Vabariigi Valitsus oli otsustanud muuta endist veneaegset lootsiseadust vastavalt meie aja nõuetele ja tingimustele. Seaduseelnõu anti üldkomisjoni läbivaatamiseks. Üldkomisjon tegi seaduseelnõus ainult mõned vormilised parandused.

Koosolek lõpeb kell 18.10 min.

Õige.

Koosoleku sekretär (allkiri).

Üldkomisjoni nimel teen ettepaneku, käesolev seaduseelnõu I lugemisel vastu võtta.

Seaduseelnõu võetakse vastu I lugemisel.

11. Tollipõhitariifide muutmise ja täiendamise seadus — II lugemisel.

Juhataja: Selle päevakorra-punkti kohta on Majanduseministrilt ettepanek, tollipõhitariifide muutmise ja täiendamise seaduseelnõu arutamine katkestada.

Ettepanek võetakse vastu.

12. Välisriikide diplomaatiliste esinduste kinnisvarade riigi- ja omavalitsuse-maksudest vabastamise seadus — II lugemisel.

Rahaasjanduse komisjoni aruandja J. Fuksi puudumisel aruandja ülesannetes komisjoni esimees J. Soots.

Seaduseelnõu võetakse vastu II lugemisel.

13. Riigikogu ankeetkomisjoni seadus — II lugemisel.

Kodukorra komisjoni aruandja A. Rei. Seaduseelnõu võetakse vastu II lugemisel.

Juhataja: Päevakord on läbi. Lõpetan koosoleku.

Kinnitan.

Koosoleku juhataja (allkiri).